

Licht verstandelijke beperking

Het herkennen van en werken met deze doelgroep

www.kenniscentrumlvb.nl

<https://www.youtube.com/watch?v=btL5ltfTet0>

In deze presentatie

1. Wanneer spreken we van een LVB?
2. Herkennen van een LVB
3. Aansluiten bij een LVB

A young woman with voluminous, curly brown hair and a white t-shirt is shown from the chest up. She has a wide-eyed, questioning expression on her face, with her eyebrows slightly furrowed and her mouth slightly open. Her hands are held out to her sides, palms up, in a gesture of confusion or uncertainty. The background is a solid, bright teal color. On the right side of the image, there is a semi-transparent teal circle containing white text.

WANNEER
SPREKEN WE
VAN EEN LVB?

Wanneer spreken we van
een licht verstandelijke
beperking?

1. IQ volgens de Nederlandse praktijkdefinitie
2. Adaptieve vaardigheden
3. Leeftijd

Het IQ – de Nederlandse praktijkdefinitie

Gemiddeld IQ is 100

Ernst beperking	IQ-scores
Zwakbegaafd	70-75 tot 85
Licht verstandelijk beperkt	50-55 tot 70-75
Matig verstandelijk beperkt	35-40 tot 50-55
Ernstig verstandelijk beperkt	20-25 tot 35-40

In Nederland valt iemand die zwakbegaafd is **MET** bijkomende problemen in de adaptieve vaardigen ook onder LVB.

➤ Deze groep mensen is gebaat bij de “LVB-ondersteuning”.

Adaptieve vaardigheden

Conceptuele vaardigheden

- Leren
- Taal
- Lezen
- Schrijven
- Rekenen
- Geld
- Tijd

Sociale vaardigheden

- Goedgelovigheid
- Sociale contacten
- Zelfbeeld
- Emotieregulatie
- Zelfbeheersing
- Inlevingsvermogen

Praktische vaardigheden

- Zelfzorg
- Omgaan met telefoon en computer
- Reizen met het OV
- Plannen

Leeftijdscriterium

Een LVB wordt ook gezien als een ontwikkelingsstoornis

- Wordt vaak al zichtbaar gedurende de ontwikkelingsperiode
- Doorgaans is dat tot het 22e levensjaar

- Wat anders dan niet-aangeboren hersenletsel (NAH)

HERKENNEN
VAN EEN
LVB

Een beperking die vaak wordt gemist

Herken en erken licht verstandelijke handicap eerder, "anders lopen werknemers vast"

1 september 2020, 14:50 • 3 minuten leestijd

nrc Luister naar

Hulpverleners zien de blinde vlek voor licht verstandelijk beperkten wél

Licht verstandelijk beperkten Het kabinet heeft „niets” gedaan met een twee jaar oud onderzoek waaruit „een blinde vlek” blijkt voor zeker 1,1 miljoen licht verstandelijk beperkten, zegt de sector. Drie van hen vertellen over hun leven.

NOS Nieuws • Dinsdag 1 september 2020, 10:46

Verstandelijke beperking vaak niet herkend: 'Al die jaren op mijn tenen moeten lopen'

'Psychiaters hebben moeite met herkennen zwakbegaafdheid'

Gezondheidszorg GGZ-behandelaren herkennen een lager IQ slecht

Weinig oog voor laag IQ. Beeld anp

UWV: licht verstandelijk beperkten vaak over het hoofd gezien door instanties

Gemeenten en schuldhulporganisaties herkennen schuldenaars met een lichte verstandelijke beperking vaak niet goed, waardoor die nog meer in de problemen komen.

Bijkomende problemen

De problematiek die gesignaleerd wordt kan veroorzaakt worden door een onderliggende LVB.

Screeningsinstrumenten

Handleiding

SCAF

Screener voor adaptief functioneren
en licht verstandelijke beperking

Xavier M.H. Moonen

Schaal Adaptief Functioneren (SAF)

Kijkt naar vermogens van leerlingen

15 vragen (5 – 10 min)

Geen specifieke opleidingseisen

Screener voor intelligentie en LVB (SCIL)

Kijkt met name naar intelligentie, dus de cognitieve vaardigheden

14 vragen (10 – 15 min)

Geen specifieke opleidingseisen

Screener voor adaptief functioneren en LVB (SCAF)

Kijkt naar de adaptieve vaardigheden

12 vragen (10 – 15 min)

Geen specifieke opleidingseisen

AANSLUITEN
BIJ EEN LVB

Aansluiten bij een LVB

LANDELIJK
KENNIS
CENTRUM

LVB

- De taal- en spraakontwikkeling is vaker vertraagd bij mensen met een LVB
- Beperkt taalbegrip
- Verminderde reactiesnelheid
- Taalniveau is vaak niet hoger dan A2 > in de samenleving communiceren we steeds vaker op B1 niveau

Aansluiten bij een LVB

- Gebruikt korte zinnen
- Geef één boodschap per keer
- Stel geen nieuwe vraag als er niet meteen een reactie komt
- Gebruik geen ironie of sarcasme
- Herhaal regelmatig
- Schrijf afspraken op
- Foto's/tekeningen/pictogrammen kunnen helpend zijn

Aansluiten bij een LVB

LANDELIJK
KENNIS
CENTRUM

LVB

- Wees respectvol en oordeelsvrij
- Luister goed en aandachtig
- Wees consequent en voorspelbaar
- Neem de tijd, meer dan voor iemand zonder een LVB
- Blijf in het hier en nu, kijk niet te ver vooruit
- Wees duidelijk in je verwachting(en)

<https://www.kenniscentrumlvb.nl/product/aansluiten-bij-een-lvb-hoe-doe-jij-dat/>

LANDELIJK
KENNIS
CENTRUM
LVB

Aansluiten bij een LVB, ...(hoe) doe jij dat?

Houding en communicatie aansluiten bij de kenmerken van een LVB

November 2023

Inhoud:

- 1 Taalbegrip
- 2 Aanpassen van de communicatie
- 3 Houding aanpassen
- 4 Aansluiten bij de persoon
- 5 Aanpassen van de ondersteuning
- 6 Sociaal netwerk inschakelen

Meer weten?

LANDELIJK
KENNIS
CENTRUM
LVB

Kijk op **onze site** met informatie in
overzichtelijke thema's
www.kenniscentrumlvb.nl

Maak de **gratis e-learning Zie jij het, die
LVB?** van ons kenniscentrum

Gebruik de **Toolkit Blik op LVB** tijdens je
stage of werk

Kun je gratis downloaden!

「
Vragen?

